

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی ارسنجان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس: « اصول استریلیزاسیون و ضد عفونی » کد درس: ۲۲

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با اصول و تکنیک های عفونت زدایی (گندزدایی و سترون سازی)

شرح درس: دانشجوی پس از یادگیری مفاهیم عفونت زدایی با انواع مواد گندزدا و تاثیرات آنها و همچنین انواع روشها و تجهیزات و وسایل استریل کننده آشنا می شود.

رفوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

آشنایی با اصول زیر:

- تعاریف و اصطلاحات
 - منابع آلودگی
 - سالم سازی محیط بخش و اتاق عمل
 - روشهای گندزدایی آب ، هوا ، محیط فیزیکی و تجهیزات با کار
 - سطوح گندزدایی و انواع رایج مواد گندزدا
 - طبقه بندی وسایل از نظر عفونت زدایی
 - روشهای سترون سازی وسایل و ابزار
 - پایش سترون زاری
 - فرآیند آماده سازی وسایل برای بکارگیری مجدد
- منابع اصلی درس: طبق نظر استاد و

- 1- Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach / Association of Surgical Technologists / Cengage Learning; 4 edition / ISBN : 9781111034567
- 2- Alexander's surgical procedures/ Jane C. Rothrock , Sherri Alexander CST / Mosby; 1 edition / ISBN: 9780323075558
- 3- Alexander's Care of the Patient in Surgery / Jane C. Rothrock .Mosby; 14 edition / ISBN 9780323069168
- 4- Berry & Kohn's Operating Room Technique / Nancymarie Phillips .Mosby; 12 edition / ISBN: 9780323073585
- 5- Surgical Technology: Principles and Practice / Joanna Kotcher Fuller . Saunders; 6 edition / ISBN: 9781455725069
- 6- Perioperative Medicine. Steven L. Cohn. 2011. springer. ISBN: 978-0-85729-498-2
- ۷- نانسی ماری، اصول کار در اتاق عمل (جلد اول از تکنیک های کار در اتاق عمل ببری و کوهن) ترجمه ساداتی لایلا، گلچینی احسان و دیگران، انتشارات جامعه نگر، ۱۳۹۲
- ۸- ساداتی، لایلا - گلچینی، احسان- اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون- انتشارات جامعه نگر -
- ۹- میاشری زاده سینا، «اصول پاکسازی- ضد عفونی و استریلیزاسیون در مراکز بهداشتی درمانی- ویراست دوم» انتشارات تیمورزاده، ۱۳۹۲
- ۱۰- ماکسین گدمن، راهنمای جامع اتاق عمل ترجمه خوش تراش، مهروش و همکاران، انتشارات صنوبر، ۱۳۹۲

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس : اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی نوع درس : تئوری تعداد واحد : ۱

مدرس : مهدی حسن شاهی

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل

دروس پیش نیاز : ندارد

شرح درس : دانشجو پس از یادگیری مفاهیم عفونت زدایی با انواع مواد گندزدا و تاثیرات آنها و همچنین انواع روش‌ها و تجهیزات و وسایل استریل کننده آشنا می‌شود.

عنوان جلسه : تعاریف و اصطلاحات رایج در زمینه استریلیزاسیون	شماره جلسه : ۱
هدف کلی : آشنایی دانشجویان اتاق عمل با تعاریف و اصطلاحات رایج در زمینه استریلیزاسیون	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none">• با استاد و هم کلاسیهای خود ارتباط مطلوب برقرار کند• در فرایند یاددهی - یادگیری مشارکت فعال داشته باشد• اهمیت رعایت و حفظ شرایط بهداشتی و استریلیزاسیون را توضیح دهد.• تعاریف و اصطلاحات مربوط به ضدعفونی نمودن و سترون سازی را شرح دهد• شرایط سپتیک و آنتی سپتیک را با ذکر مثال بیان کند• انواع وسایل بحرانی و نیمه بحرانی و غیر بحرانی نام ببرد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : منابع آلودگی	شماره جلسه : ۲
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با منابع آلودگی	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none">• انواع منابع ایجاد آلودگی (انسانی ، حیوانی و) را نام ببرد• نحوه جلوگیری از سرایت آلودگی و ویروسهای blood born نظیر: ... - HIV - HCV - HBV را بیان کند• نحوه دفع آلودگی را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : سالم سازی محیط بخش و اتاق عمل و آشنایی با واحد استریلیزاسیون مرکزی (CSR) شماره جلسه : ۳
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با سالم سازی محیط بخش و اتاق عمل و آشنایی با واحد استریلیزاسیون مرکزی (CSR)
اهداف رفتاری : (دانشجو قادر خواهد بود):
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه رعایت اصول نظافت و ضدعفونی کردن محیط را به تفکیک شرح دهد • طرز نظافت روزانه، هفتگی و موارد خاص بخش ها و اتاق عمل را با مثال بیان کند • انواع قسمت های بخش CSR یا CSSD را نام ببرد از قبیل : <ul style="list-style-type: none"> • -بخش تحویل وسایل • -بخش شستشوی وسایل • -بخش بسته بندی • -بخش استریلیزاسیون • -انبار کردن • -انتقال و تحویل وسایل استریل شده
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی

عنوان جلسه : روش های ضدعفونی نمودن یا گندزدایی (آب ، هوا ، محیط فیزیکی و تجهیزات و....) شماره جلسه : ۴
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با روش های ضدعفونی نمودن یا گندزدایی (آب ، هوا ، محیط فیزیکی و تجهیزات و....)
اهداف رفتاری : (دانشجو قادر خواهد بود):
<ul style="list-style-type: none"> • انواع روش های فیزیکی و شیمیایی گندزدایی را نام ببرد • عوامل موثر بر ضدعفونی نمودن را با مثال بیان کند • نحوه تشکیل بیوفیلم و راههای از بین بردن آن را توضیح دهد
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی

عنوان جلسه : سطوح گندزدایی، انواع رایج مواد گندزدا و ضدعفونی نمودن شیمیایی شماره جلسه : ۵
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با سطوح گندزدایی ، انواع رایج مواد گندزدا و ضدعفونی نمودن شیمیایی
اهداف رفتاری : (دانشجو قادر خواهد بود):
<ul style="list-style-type: none"> • انواع سطوح ضدعفونی و راه های موثر گندزدایی آنها را شرح دهد • انواع مواد گندزدا و سترون را نام ببرد • ترکیبات شیمیایی ضدعفونی کننده و غلظت های موثر آنها را توضیح دهد از جمله : <ul style="list-style-type: none"> ○ الکل ها - هالوژن ها - دکوسپت - یدوفورها و بتادین - فنل - فرمالدهید، گلوترالدئید و دکونکس ۵۳ پلاس و AF50 - میکروزد ○ اکسید کننده ها - املاح فلزات سنگین و دترجنت ها ○ عوارض آنها
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی

عنوان جلسه : ضد عفونی نمودن فیزیکی و طبقه بندی وسایل از نظر عفونت زدایی	شماره جلسه : ۶
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با ضد عفونی نمودن فیزیکی و طبقه بندی وسایل از نظر عفونت زدایی	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه گندزدایی فیزیکی را شرح دهد از جمله : <ul style="list-style-type: none"> ○ حرارت خشک با آون ○ حرارت مرطوب با اتوکلاو ○ شناسایی انواع اتوکلاو ○ آشنایی با روش های پرتودهی، فیلتراسیون و ضدعفونی کردن هوا • انواع طبقه بندی وسایل جهت استریل کردن را و مدت نگهداری آنها را بیان کند 	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ – بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : روش های پایش و کنترل فرایند استریلیزاسیون و سترون سازی	شماره جلسه : ۷
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با روش های پایش و کنترل فرایند استریلیزاسیون و سترون سازی	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • راه های معتبر سازی سیکل استریلیزاسیون با پایش اثر بخشی فرایند را گام به گام بیان کند • انواع اندیکاتورهای شیمیایی، مکانیکی و بیولوژیک را با مثال شرح دهد • طبقه بندی انواع اندیکاتورهای شیمیایی (پنج کلاس: I, II, III, IV, V) را نام ببرد 	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ – بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

عنوان جلسه : فرایند آماده سازی وسایل برای بکارگیری مجدد	شماره جلسه : ۸
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با فرایند آماده سازی وسایل برای بکارگیری مجدد	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • فرایند آماده کردن وسایل و دسته بندی آنها طبق تاریخ استریلیزاسیون را بیان کرده و نحوه بکارگیری مجدد آنها را شرح دهد 	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ – بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

شماره جلسه : ۹	عنوان جلسه : عفونت بیمارستانی
هدف کلی : آشنایی دانشجویان با عفونت بیمارستانی	
اهداف رفتاری (دانشجو قادر خواهد بود):	
<ul style="list-style-type: none"> • تعریف ، تاریخچه و وضعیت عفونت بیمارستانی در جهان و ایران • انواع عفونت ، راههای انتقال • ایمن سازی • اتاق های ایزوله با فشار مثبت و منفی • کنترل عفونت • کمیته کنترل عفونت و شرح وظایف آنها را توضیح دهد 	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	
حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی	

وسایل کمک آموزشی : وایت بوردوماژیک - کتاب-پاورپوینت

نحوه ارزشیابی دانشجو : امتحان میدترم ۳۰ درصد - امتحان فاینال ۴۰ درصد - تکالیف آموزشی ۲۰ درصد و حضور در کلاس ۱۰ درصد

تکالیف دانشجویی : ارائه تحقیقات مورد نظر در زمان مقرر - ترجمه چند صفحه از کتاب اوريجينال یا ژورنال

نوع سؤالات امتحانی : چهار گزینه ای - جورکردنی - صحیح وغلط

وظایف دانشجو :

حضور به موقع و آمادگی کامل در کلاس ، شرکت فعال در بحث های گروهی و مباحث آموزشی ، طرح سوال در فرصت تعیین شده توسط مدرس، انجام به موقع تکالیف آموزشی ، ارائه انتقاد و پیشنهاد جهت ارتقاء کیفیت تدریس ، رعایت قوانین حضور در کلاس ها

محدودیتها: عدم خروج مکرر از کلاس - عدم استفاده از گوشی همراه- پرهیز از خوردن و آشامیدن و جویدن آدامس- عدم صحبت در حین تدریس استاد .

- 1- Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach / Association of Surgical Technologists / Cengage Learning; 4 edition / ISBN : 9781111034567
- 2- Alexander's surgical procedures/ Jane C. Rothrock , Sherri Alexander CST / Mosby; 1 edition / ISBN: 9780323075558
- 3- Alexander's Care of the Patient in Surgery / Jane C. Rothrock .Mosby; 14 edition / ISBN 9780323069168
- 4- Berry & Kohn's Operating Room Technique / Nancymarie Phillips .Mosby; 12 edition / ISBN: 9780323073585
- 5- Surgical Technology: Principles and Practice / Joanna Kotcher Fuller .Saunders; 6 edition / ISBN: 9781455725069
- 6- Perioperative Medicine. Steven L. Cohn. 2011. springer. ISBN: 978-0-85729-498-2

۷ - نانسی ماری . اصول کار در اتاق عمل (جلد اول از تکنیک های کار در اتاق عمل بری و کوهن) ترجمه ساداتی لیلا ، گلچینی احسان و دیگران . انتشارات جامعه نگر . چاپ اخر

۸- ساداتی ، لیلا - گلچینی ، احسان . اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون . انتشارات جامعه نگر . چاپ اخر

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارسنجان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی نوع درس : تئوری تعداد واحد : ۱

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل مدرس :

دروس پیش نیاز : ندارد

شرح درس : دانشجوی پس از یادگیری مفاهیم عفونت زدایی با انواع مواد گندزدا و تاثیرات آنها و همچنین انواع روش ها و تجهیزات و وسایل استریل کننده آشنا میشود.

اهداف کلی : آشنایی دانشجوی با اصول و تکنیک های عفونت زدایی (گندزدایی و سترون سازی)

اهداف رفتاری : در پایان برنامه آموزشی انتظار میرود دانشجو قادر به توضیح و بیان موارد زیر باشد:

✓ تعاریف و اصطلاحات رایج در زمینه استریلیزاسیون

اهمیت رعایت شرایط بهداشتی ، اصطلاحات مربوط به ضدعفونی نمودن و استریلیزاسیون را توضیح دهد.

✓ منابع آلودگی

انواع منابع ایجاد آلودگی (انسانی ، حیوانی و) ، نحوه جلوگیری از سرایت آلودگی را نام ببرد

✓ سالم سازی محیط بخش و اتاق عمل و آشنایی با واحد استریلیزاسیون مرکزی (CSR)

نحوه رعایت اصول نظافت و ضدعفونی کردن محیط و انواع قسمت های بخش CSR را به تفکیک شرح دهد

✓ روش های ضدعفونی نمودن یا گندزدایی (آب ، هوا ، محیط فیزیکی و تجهیزات و....)

انواع روش های فیزیکی و شیمیایی گندزدایی را نام ببرد

✓ سطوح گندزدایی ، انواع رایج مواد گندزدا و ضدعفونی نمودن شیمیایی

انواع سطوح ضدعفونی ، انواع مواد گندزدا و ترکیبات شیمیایی ضدعفونی کننده آنها را شرح دهد

✓ ضد عفونی نمودن فیزیکی و طبقه بندی وسایل از نظر عفونت زدایی

انواع گندزدایی فیزیکی (حرارت خشک م مرطوب و....) و همچنین انواع طبقه بندی وسایل جهت استریل کردن را شرح دهد

✓ روش های پایش و کنترل فرایند استریلیزاسیون و سترون سازی

راه های معتبر سازی سیکل استریلیزاسیون با پایش اثر بخشی فرایند و هم چنین اندیکاتورها را گام به گام بیان کند

✓ فرایند آماده سازی وسایل برای بکارگیری مجدد

فرایند آماده کردن وسایل و دسته بندی آنها طبق تاریخ استریلیزاسیون را بیان کرده و نحوه بکارگیری مجدد آنها را شرح دهد

✓ عفونت بیمارستانی

تاریخچه ، وضعیت عفونت بیمارستانی در جهان و ایران ، انواع عفونت ها و نقش کمیته کنترل عفونت را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی : وایت بور드 و ماژیک - کتاب - پاورپوینت

نحوه ارزشیابی دانشجو : امتحان میدترم ۳۰ درصد - امتحان فاینال ۴۰ درصد - تکالیف آموزشی ۲۰ درصد و حضور در کلاس ۱۰ درصد

تکالیف دانشجویی : ارائه تحقیقات مورد نظر در زمان مقرر - ترجمه چند صفحه از کتاب اوريجینال یا ژورنال

نوع سؤالات امتحانی : چهار گزینه ای - جورکردنی - صحیح و غلط

وظایف دانشجو :

حضور به موقع و آمادگی کامل در کلاس ، شرکت فعال در بحث های گروهی و مباحث آموزشی ، طرح سوال در فرصت تعیین شده توسط مدرس ، انجام به موقع تکالیف آموزشی ، ارائه انتقاد و پیشنهاد جهت ارتقاء کیفیت تدریس ، رعایت قوانین حضور در کلاس ها

محدودیتها: عدم خروج مکرر از کلاس - عدم استفاده از گوشی همراه - پرهیز از خوردن و آشامیدن و جویدن آدامس - عدم صحبت در حین تدریس استاد .

منابع :

- 1- Surgical technology for the surgical technologist: A positive care approach / Association of Surgical Technologists / Cengage Learning; 4 edition / ISBN : 9781111034567
- 2- Alexander's surgical procedures/ Jane C. Rothrock , Sherri Alexander CST / Mosby; 1 edition / ISBN: 9780323075558
- 3- Alexander's Care of the Patient in Surgery / Jane C. Rothrock .Mosby; 14 edition / ISBN 9780323069168
- 4- Berry & Kohn's Operating Room Technique / Nancymarie Phillips .Mosby; 12 edition / ISBN: 9780323073585
- 5- Surgical Technology: Principles and Practice / Joanna Kotcher Fuller . Saunders; 6 edition / ISBN: 9781455725069
- 6- Perioperative Medicine. Steven L. Cohn. 2011. springer. ISBN: 978-0-85729-498-2

۷- نانسی ماری . اصول کار در اتاق عمل (جلد اول از تکنیک های کار در اتاق عمل بری و کوهن) ترجمه ساداتی لیلا، گلچینی احسان و دیگران . انتشارات جامعه نگر . چاپ اخر

۸- ساداتی ، لیلا - گلچینی ، احسان . اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون . انتشارات جامعه نگر . چاپ اخر

تقویم درس :

جلسه	عنوان	مدرس
۱	تعاریف و اصطلاحات رایج در زمینه استریلیزاسیون	
۲	منابع آلودگی	
۳	سالم سازی محیط ، بخش و اتاق عمل و آشنایی با واحد استریلیزاسیون مرکزی (CSR)	
۴	روش های ضد عفونی نمودن یا گندزدایی (آب ، هوا ، محیط فیزیکی و تجهیزات و...)	
۵	سطوح گندزدایی ، انواع رایج مواد گندزدا و ضد عفونی نمودن شیمیایی	
۶	ضد عفونی نمودن فیزیکی و طبقه بندی وسایل از نظر عفونت زدایی	
۷	روش های پایش و کنترل فرایند استریلیزاسیون و سترون سازی	
۸	فرایند آماده سازی وسایل برای بکارگیری مجدد	
۹	عفونت بیمارستانی	